

Finns i sjön!

Under ytan finns i de flesta växtrika sjöar en myllrande mångfald av organismer att utforska. Vilka arter som finns beror på miljön i och runt vattendraget. En näringsrik sjö har ofta lövträd och odlade marker i omgivningen. Den största mångfalden finns i områden med mjuka ler- och dybottnar.

✎ Gör en enkel sjöundersökning

Utrustning: Vattenhäv eller hushållssil, plastbalja (gärna låg) och några småburkar att sortera i.

Samla in djur genom att dra några kraftiga tag med häven/silen fram och tillbaka bland växterna i strandkanten. Då virvlar djur som suttit gömda upp. Håll fångsten i plastbaljan som fyllts med vatten upp till några centimeters höjd. Efter en liten stund börjar djuren röra sig och det blir lätt att studera dem.

- **Iakttag och beskriv** ett djur i taget. Storlek och färg. Hur ser ögon och mun ut? Hur är de placerade? Hur tar djuret sig fram? Snabbt eller långsamt? Rör sig djuret på botten eller vid ytan?
- **Resonera vidare.** Djurarter som lever idag har formats av evolutionen. Deras form, färg och funktion är alltså bra för överlevnad i miljön de lever i. Vilka olika anpassningar har djuren från sjön som gör att de klarar fortplantning och överlevnad? Resonera och jämför de insamlade djuren.

Släpp tillbaka djuren i vattnet när undersökningen är klar.

◀ Flicksländelarven (t.v.) och dykarbaggen (t.h.) är rovdjur. De rör sig fort, har stor mun och stora ögon. Vattengräsuggan (mitten) som är växtätare rör sig långsamt och har liten mun och små ögon.

Foto: Börge Pettersson

Varför

Sjöundersökning

- biologisk mångfald
- bserverationer i fält

✎ Tillverka en vattenkikare

Utrustning: en vanlig plasthink, en lite mindre hink och en pinne, kniv

1. Skär ett ut ett hål i botten på den stora hinken, lagom stort så att det går att köra den lilla hinken med botten först genom hålet. Den lilla hinken ska fastna i hålet.

2. Skär bort botten på den lilla hinken. Hålet ska passa mot ansiktet i höjd med ögonen. Gör ett hål på vardera sidan av den stora hinken. Stoppa i den lilla hinken och dra pinnen genom hålen så att den lilla hinken vilar mot pinnen.

3. Håll i pinnen med båda händerna, sätt öppningen mot ansikte och kika ned under ytan.

Juni 2010

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
v. 22	31	Gun, Gunnel 1	Rutger, Roger 2	Ingemar, Gudmar 3	Solbritt, Solveig 4	Bo 5	Gustav, Gösta 6 Sveriges Nationaldag
v. 23	Robert, Robin 7	Eivor, Majvor 8	Börje, Bürger 9	Svante, Boris 10	Bertil, Berthold 11	Eskil 12	Aina, Aino 13
v. 24	Håkan, Hakon 14	Margit, Margot 15	Axel, Axelina 16	Torborg, Torvald 17	Björn, Bjarne 18	Germund, Görel 19	Linda 20
v. 25	Alf, Alvar 21 Sommarsolståndet 	Paulina, Paula 22	Adolf, Alice 23	Johannes Döparens dag 24	David, Salomon 25 Midsommarafton 	Rakel, Lea 26 Midsommardagen 	Selma, Fingal 27
v. 26	Leo 28	Peter, Petra 29	Elof, Leif 30	1	2	3	4

VINJETT BILD: STRANDSKATA MED UNGE

ANNONS

Ny studiehandbok
ute! Nio avsnitt om
biologiska resurser
där du bor.

Rek pris: 140 kr

www.naptek.se

Livsviktig kunskap glöms bort

Tusentals år av naturbruk har lärt oss att hushålla med naturresurser långsiktigt.
Vi får inte överge den kunskapsbasen!
Naptek arbetar med traditioner om att ta tillvara biologisk mångfald.

NAPTEK
traditionell kunskap
och biologisk mångfald